

„Edinost“

Z vsakega enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnos brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avé); vsem Trsta pa po 8 stotink (4 avé).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij list „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

O razgovoru z dr. Engelom.

Ruski novinar, katerega so bile poslane »St. Petersburgske Vedomosti« k sokolskim slavnostim v Prago, nadaljuje poročanje o razgovorih, katere je imel z različnimi češkimi veljaki. Če jih ni dobil v Pragi, šel jih je obiskat pa tje, kjer previvajo pol leta. Z dr. Engelom, znanim mladočeškimi politikom, oziroma voditeljem, se je sešel v Karlovih Varih, kjer dr. Engel, kakor zdravnik, opravlja redno svoj posel in je tudi vsled tega ondi jako znana in čislana oseba.

Najprej sta se pogovarjala o najbližjem, to je, o Karlovih Varih samih! Žal — začel je dr. Engel pripovedovati — vsi zdravilni kraji z mineralnimi vodami (viri) so v nemških rokah. To pa prihaja od tod, ker, z jedne strani, so v vseh teh krajih Nemci v večini in z druge strani so Nemci v trgovinskem pogledu energični in podjetni. Mi, Čehi, delamo v poslednjem času, vse, kolikor koli je v naših silah, za razvoj češke obrti; no, zlasti v tistih krajih, kjer živi izključno češko naseljenstvo, ni prirodnih pripomočkov, — oglja pa vode, v tem ko je obeh teh sredstev v izobilju tam, kjer so naseljeni Nemci. Vendar pa ima razvitje češke obrti nad vse velik pomen za naše narodno delo. Jaz sam osebno, na primer, računim, da bi bilo za nas Čeha bolj koristno, da bi imeli dvajset celeobrtnikov-milijonarjev, kateri seveda bi cestjali poštenjaki in pošteti Čehi, nego pa, Bog ve kak zakon, prijetni za naše domoljubje...

Tudi dr. Engel je omenil, da znaten del izdelkov češke obrti prehaja preko roke židovskih trgovcev. Tako sta se dotaknila tudi vprašanja o češkem antisemitizmu, ki ga je ruski novinar zapazil tudi med češkim sokolstvom.

Dr. Engel je na to opomnil, da Židom ni zabranjeno pristopati med člane čeških Sokolov. Sam pa dr. Engel ni antisemit in se celo trudi, da bi Čeha odvrčal od antisemitizma. On ne taji, da bi med Čehi ne bilo antisemitizma, isti da pa izvira izključno iz gospodarskih vzrokov. Dr. Engel je opazil, da šestletni židovski deček je razumniši, nego pa 14-letni deček češki ali nemški. Take lastnosti, potrebne za trgovski posel, imajo Židje v polni meri, in na podstavi neugodne konkurence ž njimi se snuje neljubezen od njih od strani tistih Čehov, katerim je itak težavno tekmovali v trgovini tudi z Nemci. Potem družji Žide samo vez vere, v tem ko na druge strani se družijo navadno s tistimi, sredi katerih žive. Na Češkem se Židje iz raznih vzrokov družijo z Nemci, zato je od strani Čehov neljubav do njih v dvoje velika.

Pomenila sta se tudi o razmerah dra. Rimlerja. Ne, ne, je povdarjal dr. Engel, po taki poti se ne izvršujejo velike politične izpremembe. Dr. Rimler je bil osebno pri dru. Engelu v Pragi, da bi poizvedel mnenja čeških politikov o svojih načrtih. Dr. Engel je zanikal, da bi bilo umestno, da bi se češki narod spuščal v kakršnasibodi negotova podjetja. Čehi, kakor vsi Slovani, pa so — je pristavil dr. Engel — dovzetni; ogrejejo se brzo za kako misel in tudi od Rimlerjevih načrtov jih je dr. Engel odvrčal z veliko težavo. Čehi vendar ne morejo karšibodi snovati jedino na besedo dra. Rimlerja, ki ni znan politik, ki nima nikake oblasti, nikakega upliva. Jaz naglašam, pravi dr. Engel, da Čehi imajo še mnogo narodnega dela v sami Češki, in da vsled tega ne morejo misliti o kaki posebni vlogi v svetovni politiki.

Na to dodaje ruski poročevalec: »Kakor se kaže, dr. Engel ne pošteva tiste nevarnosti glede na bodočnost Čehov, v kateri se tu pa tam sliši govoriti v Pragi«.

Današnja doba, pravi dr. Engel ruskemu novinarju, zahteva realne politike. Glede na bodočnost Čehov se dr. Engel vprašuje: Ali je ugodno Rusiji, da bi se njeni mejniki proti Nemčiji povečali v dvoje? Potem: Ali je ugodno za Francijo, da bi namesto 40 milijonov sovražnih Nemcev, njej nasproti stalo takih 70 milijonov? In naposled: Ali je ugodno Angliji, da bi Nemčija povečala svoje meje na celiku (kontinentu), kar bi imelo takoj v posledicah povečanje tudi morske moči Nemčije? Odgovor je jedino ta: ne, ne bi bilo ugodno, in do te dobe, dokler ni ugodno mogočnim državam evropskim povečanje Nemčije na račun avstrijskih dežel, je dr. Engel popolnoma pomirjen glede na usodo češkega naroda.

Glede na sporazumljenje Nemcev pa Čehov je rekel dr. Engel (in tudi dr. Herold) našemu poročevalcu, da se govoriti ni možno o takem sporazumljenju. Češki zastopniki so dobro razumeli, da bi vlada ne popravila krivice, katero je Čehom napravila z odstranjenjem jezikovnih na-

kamov mene nikdar ne jemlje seboj. A mislim — mesec izhaja mnogo kasneje. Oj, kako se veselim, da te bom mogla zopet videti, zopet objeti svojega junaka — svojega millega, dragega, jedinoljubljenega Ivana! Tvoja za vedno — tvoja Lujiza.

Takoj za tem je zopet list. Piše mu: »Že je ura naznanila polnoč. Premagala sem vso grozo in ves strah, ki ga donašajo zvoki ure, kadar se oglašja dvanaestkrat — ter prihitela sem k mizici, da ti pišem in da se ti oglašim. Sedaj je v vsej hiši globok mir, nič se ne giblje, nič se ne oglašja; Mortej drži vseh v svojem naročju, in tako se morem svobodneje predajati svojemu veselju, ki je imam, ko sem tako vsaj v duhu s teboj. Ah — v duhu samo — —! Kdaj bova zopet skupaj, kakor oni poslednjikrat? Srečno sem onkrat prišla domov, neopažena od vseh. In potem sem se mogla popolnoma prepustiti svojim mislim, ki so se seveda mudile pri tebi, a pred dušo mojo je plovila zopet vsa sreča in razkošje, ki so je bili nudili skupni trenotki. Kar vnovič sem jih preživljala. Zopet sem gledala sijajni večer in tiste sence in šume; vnovič sem slušala tebe in si klicala v spomin vsako besedo; vnovič je plavala pred menoj vsa poezija, ki sva jo, ti in jaz,

redeb, in naj bi Čehi še tako dolgo nadaljevali obstrukcijo. Zato so češki poslanci porabili priliko, da so v državnem zboru predlagali velike načrte gospodarstvenega značaja. Vlada se je čutila nekoliko obvezana češkim poslancem in se je nekoliko zanimala za njih zahteve. No, sporazumljenja z Nemci ni možno doseči.

O tem razgovoru dr. Engel še ni slutil da bodo Čehi v Karlovih Varih napadeni od vsenemških šovinistov radi prireditbe češkega koncerta. O tem dogodku poroča ruski novinar obširno; potem je odpotoval v Plzen, kjer so se hoteli Čehi nekoliko masčevati nad Nemci. Ruski novinar graja to povračanje, ker si najbrže misli, da »zapadne kulture« ni treba posnemati v vsakem pogledu, tudi kadar se treba braniti. Dobro pa je, da je dopisnik znamenitega ruskega dnevnika osvetlil z jednim primerom položnje češkega naroda v borbi z Nemci. Slovani bodo že skrbeli, da se Rusom razložijo jednake razmere tudi tam, kjer prebivajo Slovenci. To se je sicer že godilo, a se bo še vršilo.

Ypsilon.

V Trstu, dne 22. avgusta 1901.

Strossmayer »Prvemu istrskemu Sokolu«. Pismo, ki je je biskup Strossmayer doposlal dru. Laginji, podarivši temu društvu 1000 kron v društvene svrhe, se glasi:

Mili gospod in prijatelj!

Evo Vam petsto goldinarjev za Vaše društvo »Sokol«, ki se je ustanovilo. Ščasom hočem dodati še toliko, ako bo društvo zares napredovalo. Vi Hrvatje in Slovenci se na obalnih iztočnega adrijskega morja borite za sveto stvar, ter Vam vsakdo, ki ima plemenito srce v prsih svojih, mora želeti najboljši vspeh.

Naj pa ta narod hrvatski ves, prekin prek, postane Sokol, ki obal vztočnega adrijskega morja na veke ohrani prevzvišeni naši dinastiji in monarhiji!

Priporočuj se Vaši in Vaših milih sonarodnjakov milemu spominu, bratski ljubezni in pobožni molitvi

Josip Juraj Strossmayer,
biskup.

V Kiselici Rogaški, 13. avgusta 1901.

čutila doli pri potoku. Ah — ko ne bi morala nikoli nehati ta sreča! Ne — ne boj se — nočem ti prihajati z maminimi in tetkinimi pripovedmi. Oni te ne poznati. Ne vesti, kakov junak si, jaklen in dober! Le nekaj je mati pripovedovala; čula je, pravi, da je zopet vojna pred vratmi. O tem ne morem drugače, nego da se stresnem. Ne jezi se! In priznam ti, da sem jokala ves večer, ker je — tudi oče dobil sličnih glasov. Ivane, moj mili, jedini Ivane, kaj bo iz tega, kaj iz najine ljubezni? — Ne jezi se, ali — to je vendar grd oblak nad svetlim dnem najine ljubavi, ta večni memento, da odideš in da te ne bom imela več tako hitro. Bog — ni misliti ne smem dalje! Vidiš, tako mi morajo prihajati misli, iz katerih izhaja, kako bi bilo najlepše in najbolje, ako zapustiš vojaštvo. Ah — vidim te, kako se jeziš in kako se ti mrači čelo, ali — kaj češ — ko te toliko ljubim, pa bom trpela peklenške muke, dokler ne boš poleg mene. Vsakako glej, da čim prej zopet prideš k najinemu hrastu, da me umiriš, in da bom čula iz tvojih ust, kaj me čaka!«

(Pride še.)

»Naša Sloga« vsklika: Naj ga Vsevišnji živi in blagoslovi na srečo našega nam naroda!

Pridružuje se temu vskliku iz polnega srca, menimo, da govorimo iz duše vsem primorskim Hrvatim in Slovincem, zlasti pa tržaškim in istrskim, ako izrekamo velikemu biskupu globoko čutjeno zahvalo ne le na materijalnih podporah, ampak, in še v nerazmerno večji meri, na moralni zaslombi, ki jo dobivamo po zanimanju njegovem za naše položnje, po srčnih simpatijah, s katerimi spremlja naše borbe, in po toploti v izražanju želje, da bi naše delo imelo vspeha!

Da, da: Josip Juraj je solnce, ki ogreva srca, je luč, ki nam razsvetljuje poti, je zvezda, ki nas vodi. Slava, slava velikemu biskupu!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 22. avgusta 1901

Deželni zbor istrski.

»Information« prinaša daljši dopis o tem deželnem zboru — nomadu. Dopisnik pripoveduje, kako je grof Badeni — da bi napravil konec škandalom, ki so se leta in leta uprizarjali proti Hrvatim in Slovincem — hotel deželni zbor premestiti v Pulj, ki je edino »mesto« v Istri v evropskem zmislu te besede. Ali — vsklika dopisnik — žal, da se je vlada, kakor vsikdar, vstrašila pred krikom Italijanov in je dotično zakonsko predlogo umaknila. Potem omenja, kako komedijo so Italijani letos igrali v Kopru. Povrnitev v deželni zbor je vlada Italijanom olajšala s tem, da je zopet predložila rečeni zakonski načrt, a šla je pri tem dalje, izjavivši, da ne zahteva, da bi se deželne oblasti premestile ravno v Pulj, ampak bi se mogle tudi v Rovinj ali Koper. S tem pa se je vlada postavila v direktno nasprotje se svojo lastno motivacijo, s katero je opravičevala sklicanje deželnega zbora v Pulj; kajti Rovinj je mesto, ki nima zadostnih lokalitet niti za jedno okrožno sodišče, Koper pa je tesno na meji pokrajine, v neposredni bližini provincije tržaške, in iz tega mesta goni italijanska nestrpnost celo slovenski in hrvatski oddelek učiteljskega.

Tu pa beleži dopisnik dunajskega lista dejstvo, ki je preznačilno za komedijsko naravo istrskih signorov in ki priča, kako drzno igra tirajo gospodje z vso javnostjo in ne najmanj z vlado samo, katero jednostavno vodi za nos, ali kakor govorijo Italijani sami: approfittiamo del accieamento dell' imperiale governo« (izkoriščajmo slepoto vladno.) Vlada je morala zopet predložiti deželnemu zboru zakon o premeščenju avtonomnih oblasti, medtem pa Italijani v resnici niti ne mislijo na to, da bi razpravljali o tem zakonu!! Tako je izjavil jeden prvih matorjev njihovih.

Deželni zbor je sicer vsprejel zakonski načrt, po katerem bo dežela, v zmislu državnega zakona dobivala dohodke od doklade na žganjarino ali ti dohodki se bodo uporabljali za korupcijo prebivalstva. Istotako je tudi vsprejel zakon o zboljšanju položaja učiteljev prirojen v strankarsko-politične namene kajti italijanski učitelji bodo veliko na bolj, nego pa hrvatski in slovenski!

Komedijaštvo in zavratnost Italijanov se kaže tudi v tem, da so prodajali ostre interpelacije proti pretveznemu pačenju pisave imen od strani slovenskih duhovnikov, do čim so oni sami Italijani izirali vsa krajevna imena Istre. Istotako komedijaštvo je, da za 40 romunskih otrok zahtevajo šolo

PODLISTEK

Pripovedovanja starega papirja.

Hrvatski spisal Šandor Gjalski. Poslovenil M. C. t. č.

Na lističu z izsušeno rožo, prilepljeno vrhu papirja, mu piše ona: — »Pod znakom rože ti pišem te vrstice! Torej — pst! — in ne pripoveduj nikomur, niti ne kaži. Danes popoldne sem bila šla na vrt — in tam sem našla na veliko svoje začudenje — še to rožo. A Božič je skoro pred vratmi! Ni-li to kakor nekako znamenje? Tudi v tej dobi leta cvetijo še rože za naju! Pa da ni potem, kakor da hočeje sami bogovi, da se ljubi, ter podpirajo najino ljubav! V resnici, odrgala sem jo s pravim žarom in veliko radostjo. Ona naj bo glasnikom vročega srca mojega, ki bi je samo za tebe in s temi udarci proti šteje trenotke, ki naju ločijo še. Nikakor ne more biti ter ne sme biti, da se še dalje ne vidi. Ta listič ti pošiljam po povsem zaupnem šlovenu. Zato tudi ne pričakujem drugega odgovora, nego da me jutri o peti uri popoldne počakaš pri hrastu na poti do našega vinograda. Jaz se bom mogla odtrgati od hiše, ker je oče odpotoval v Varaždin, a mati pojde k tetki Justinii,

— da si je prebivalstvo samo ne želi — med tem ko odrekajo sredstva za ustanovljenje šol za hrvatske in slovenske otroke, od katerih je do 18000, ki ne uživajo šolskega pouka. Besno so govorili proti temu, da bi v novem hrvatskem inštitutu v Rimu vsprejemali tudi mladeniče iz Istre, ker Istra da je italijanska pokrajina. Ali o premeščenju deželnih avtonomnih oblasti nočejo vendar nič vedeti. Izvolili so sicer neki odsek, ali le pro forma. Gotovo je, da ta zakon v septembru ne pride v razpravo, in to bi morala vedeti tudi c. k. vlada, **ker nje organi vedo to.** Italijani pridejo v deželni zbor tudi v septembru le za to, da bodo iskali sredstev in poti, kako bi Hrvate in Slovence še bolj pritiskali nego do sedaj in da bi pokazali svetu, da Istra je »italijanska provincija«.

† **Dr. Kaizl.** V kolikor smo dosedaj dobili novinskih glasov, moremo reči, da priporočajo vsi, da je s smrtjo dra. Kaizla zadela občutna zguba vse javno politično življenje v Avstriji, kajti nikdo ne dvomi na tem, da bi bil Kaizl poklican še na vršenje važnih nalog v državi. O veliki ceni tega moža pričajo neštene sožalje, ki prihajajo udovi od vseh strani: od ministrov, od parlamentarcev vseh strank, iz vrst naroda in od cesarja samega. Iz kabinetne pisarne cesarjeve je namreč došla udovi nastopna brzojavka: Nj. Vel. cesar in kralj, bolešno zadet po vesti o smrti njegove ekscelence Vašega gospoda soproga, je blagoizvolil naložiti meni, da Vašej ekscelenci sporočim Njega najvišje, najtopleje sočutje na nadomestni zgubi, ki Vas je zadela. Grof Paar.

Truplo so predvčeršnjem prepeljali iz Boleslave v Prago in je inbalzamirali. Pogreb je danes.

André Chéradam o položaju na Češkem. Ta znameniti francoski publicist ni neznan našim čitateljem. V večih člankih smo se že bavili z njim. On je morda prvi francoski publicist, ki je začel resno motriti naš avstrijski problem. Resno in — dobrohotno. On je začel s primerno temeljitostjo seznanjati Francoze z razmerami v naši državi in jim dokazovati, da je v interesu Francije in vse Evrope, da se intigreteta naše monarhije ohrani in obvaruje pred nemško agresivnostjo in ekspanzivnostjo. Ko so nedavno temu nekateri francoski listi z znano jim površnostjo žaljivo pisali o avstrijskih stvarih in o naši dinastiji ter so jih glasila grofa Goluchovskega zavračala bolj z narejeno nego pristno indignacijo, je bil Chéradame prvi, ki je dokazal, da vse, kar je v francoskih listih nepriljubnega proti avstro-ogerski monarhiji, prihaja iz Berlina in je podtakneno francoskim listom.

Chéradam je temeljit človek, ki običuje temeljito obveščati se o tem, o čemer kani pisati. On posveča slovanskemu vprašanju svojo pozornost svojo in zato gleda tudi, da se seznanja z razmerami vseh slovanskih plemen. V ta namen je nedavno potoval po Rusiji in po balkanskih deželah.

Po svojem povratku je imel pogovor z nekim sodnikom praških »Narodnih listov«, kateremu je zatrdil, da so na Francozskem začeli veliko resneje motriti avstrijske odnose, a v Rusiji in na Balkanu so mu zatrdili mnogi znameniti možje, da so prišli do prepričanja, da se interesi Balkana strinjajo z interesi Čehov in da tam žele obstanek Avstrije, povsem nezavisne od Nemčije. Boji, ki so jih bili Čehi, so letem pridobili simpatije. Državno pravo veleva najhujšo opozicijo proti razdelitvi Češke. Tako razdeljenje bi vzbujalo aneksijško pohlepnost Nemčije in Češka ne predstavlja celote le z zgodovinskega, ampak tudi s političnega stališča.

Vsako odmaknenje Čehov od severne meje bi omogočalo odkršenje dotičnega dela Češke in bi spravljalo v nevarnost ekzistenco Češke, kajti le-ta ni deljiva ni strateški ni gospodarski. Čehi naj ne izgube poguma pred Vsenemci, kajti odpor, s katerim se veščina Avstrijcev, balkanske države, Francija in Rusija postavijo proti prusofilski politiki, bo izvrševal svoj vpliv tam, kjer bo potrebno. Zmaju ne treba odbijati udov, ampak naperti treba proti glavi in sreč, a ta dva nista v Avstriji, ampak v Nemčiji. Ta zaključek se popolnoma pokriva z menenjem dra. Engla — glej današnji uvodni članek —, ki je uverjen, da Čehom se ni bati za svojo bodočnost dotlej, dokler imati Rusija in Francija interes na tem, da Nemčija ne razširja svoje moči in svojega teritorija. Op. ured.)

Potovanje ruskega carja na Francozko. Dosedaj je znanih le malo podrobnosti, ker se, radi varnosti, vse odredbe glede tega potovanja drže tajne. S carjem pride na Francozko tudi carica — kakor že sporočeno — a morda pridejo celo tudi carjeve hčerke, potem veliki knez Aleksej, knez Dolgoruki in nekateri drugi visoki dostojanstveniki. Na Francozskem se že posvetujejo o pripravah za vsprejem. Nemško časopisje se ne kaže nasprotno temu potovanju. Bržčas pa velja tudi tu, da delajo — sladke obraze h kislim dogodkom! Nekoliko vzroka, da se delajo, kakor da jim ta novi pojav trdnosti zveze med Francozko in Rusijo prihaja prav, je tudi v tem, da hočejo kovati kapital za sedanjo ugajajočo jim vladu Waldeck-Rousseau. Tudi to je prisiljeno. Car je sklenil zvezo z Francijo in francoskim narodom, ne pa z ministri, ki danes so, jutri jih pa ni.

Spor med Turčijo in Francijo je postal akuten: diplomatske zveze so pretrgane. Kakor smo že svoječasno poročali, dal je sultan francoskemu poslaniku svojo besedo, da bo ustrezno francoskim zahtevam v vprašanju odkupljenja pravice do carigradskega nabrežja in o poplačanju nekega dolga, ki ga ima Turčija pri francoskih bankirjih. Sedaj pa se je sultan skesal in je pojedel dano besedo. Vsled tega čina je francoski poslanik naznanil prvemu sultanovemu tajniku, da pretrga vsako nadaljnje razmerje s turško vlado, o čemer je obvestil tudi svojo vladu. K neštevilnim drugim homatijam v turški državi izzval je torej sultan popolnoma nepotrebnem še najnovejši spor z Francijo, ki je bila dosedaj jedna najboljših prijateljic turškega cesarstva. Bržkone je tudi o tem sporu nemška diplomacija igrala glavno ulogo — seveda previdno za kulisami.

Vojna v južni Afriki. Iz verodostojnega vira poročajo, da je v Kapski koloniji vstalo proti Angležem 12.000 Holandcev, vsled česar je postal položaj Angležev silno kritičen. Mesto Barkly-East v Kapski koloniji, katerega namerujejo Buri naskočiti, je v veliki nevarnosti, da padleže vsled svoje izolirane pozicije in vsled pomanjkanja poštnih in brzojavnih zvez.

Tržaške vesti.

Za »Narodni dom« v Trstu. »Narodni dom« v Trstu ni le lokalnega, izključno tržaškega pomena, ampak ima biti važna postojanka Slovenstva, da: Slovanstva ob Adriji. To se je naglašalo že mnogokrat, a vidnih sadov spoznane resnice smo videli malo, zelo malo. Temu se ni čuditi, ako pomislimo, koliko imamo Slovenci narodnih potreb na vseh konceh in krajih. Treba le pogledati na kakšno našo veselico: tu vam ponujajo razglednice v razne dobre namene, prodajajo kamenčke za šolsko družbo, za goslarje, številke za tombolo itd. itd., tako, da mora človek, ki poseča naše zabave, razven vstopnine, računati še na precej mnogo drugih gotovih izdatkov. Res je, vse te ustanove, za katere plačujemo narodni davek, so koristne, potrebne. Kaj bi n. pr. bilo z našo mladino, če usahnejo viri, iz katerih vzdržujemo družbo sv. Cirila in Metoda?! Skoro tri tisoč novih janičarjev več bi imel naš rod — vsako leto.

Vendar, če premišljamo razmere, se nam usiljuje prepričanje, da je »eno« najpotrebnejše — in to je »Narodni dom«. Zakaj? Zato, kersmemo upati, da, čim bomo imeli v Trstu svoj »Narodni dom«, vdobimo žnjim velevažno investicijo, ki bo nosila bogatih obresti posamičnikom in vsemu narodu. Kako to?

Kedar se bomo združevali pod domačo streho našega »Narodnega doma«, odpadejo društvam veliki izdatki, s katerimi so sedaj združene vse večje prireditve in to bo dobiček v narodnem gospodarstvu.

Drugi dobiček pa bo v tem, da, kadar se koncentrirajo naši batalijoni pod skupno streho, kedar spoznamo in pritegnemo vse, ki so naše krvi in našega mišljanja, se narodni davek tudi pravičnejše razdeli, nego je sedaj razdeljen. Sedaj nosijo breme narodnega davka — lahko rečemo — skoro vedno iste osebe, v prvi vrsti — to bodi enkrat naglašeno — prireditelji in obiskovalci veselice. Tedaj bo pa moral, mogel in gotovo tudi hotel vsaki tržaški Slovenec po svoje prispevati k skupni stvari ter se na ta način odvali breme z ram posamičnikov. To bo olajšanje, katerega ne bi

smeli prezreti. Kolikor več davkoplačevalcev, toliko manjša dotična kvota, s katero bo obremenjen posamičnik!

A tudi zunanji Slovenci in Slovani bodo imeli od »Narodnega doma« gmočnih — danes govorimo samo o teh — koristi! »Narodni dom« bo imel svojo gostilno, svojo kavarno in prenočišča. Kako prijetno je popotniku, če je prišel v tujem mestu med svoje, s katerimi se lahko po domače zmeni in pošteno pozabava! Prepričan bo pa tudi lahko, da vdobi za primerno nizko ceno najboljšo postrežbo.

Že iz teh razlogov je jasno, da je veličanske praktične koristi za narod in za posamičnike, da si čim prej postavimo svoj »Narodni dom« v Trstu. Upamo torej, da začnejo darovi, deleži, ustanovnine kmalu prispevati v večji meri nego dosedaj!

Nekaj »poštene reklame«. Z Opčin nam pišejo: Kakor ste že objavili, g. urednik v cenjeni »Edinosti«, priredi »Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine na Opčinah« svojo vsakoletno »tombolo«. Da pa pride istega dne kolikor mogoče veliko število ljudi na Opčine po lepo junico, ostro slamoreznico in dva dobro rejena prešiča, pomagal bo tudi »Zvon« vabiti s svojim »zvonjenjem« vse ljudi, ki želijo, da se naš ljudstvo gmočno okrepi in otrese denarne situosti ter groznih nesreč, ki bi je dovedle do črne obupnosti. Naj pomaga torej vsakdo, ki ga dolžnost drugam ne sili, **v nedeljo 25. t. m. našim Opecam**, da se »Veselica« »Zvona« izvrši brez »tombole«, in da napravi Zavarovalnica veselo »tombolo« z lepim dobičkom. Če se to zgodi, vedel bo naš kmet, da le med svojim narodom mu je iskati prijateljev, ki mu srčno radi pomagajo v plemenitem stremljenju njegovem, — ki mu hočejo z lepim izgledom in bratsko požrtvovalnostjo pomagati vedno — više in — naprej. Ni jih besed, ki bi mu vzbujale toliko čistega, srčnega veselja, ki bi mu vcepljale toliko potrebnega, vznešenega poguma, — ki bi ga navdajale s tako trdnim upanjem, kakor je beseda više — v milejšo bodočnost in naprej — k neodvisnosti — svobodi zlati!

Če smo mi v podporo in zaslonbo našemu kmetu, bo tudi on »desna roka« naše narodne stvari, in njega mladi, čili in zdravi naraščaj postane kedaj pravi, trdni steber lepše, jasnejše prihodnosti naše.

Povedal sem že iz začetka, da bodo na »tomboli« trije glavni dobitki, cinkvina: slamoreznica; I. tombola: junica; II. tombola: dva prešiča. — To je menda dovolj reklame in sicer take reklame, kakoršne si je želel g. N. dne 5. t. m. v naši »Edinosti«. V dopisu rečenega dne čitamo dosloven uvod: »Kaj je reklama, vedó najbolje Židje, ki potrosijo milijone za isto! Kakoršna bi pa morala biti reklama, tega Židje ne vedó, oziroma nečejo vedeti: to je taka, da bi jo smeli imenovati pošteno«. — Pričujoča moja reklama pa je poštena od »pete do vrha«: resnici nisem nič odvzel in nič jej dodal. Junica je izmed najlepše pasme, kakoršne se nahajajo pri nas; slamoreznica ostra kakor Cegnarjeva kosa, ki tako rada »zvoni zeleni travi k pogrebu«. — Kaj pa naj rečem o prešičih?

»Oba sta lepa črnkasta,
Oba mesa okusnega;
Kdor ju dobi pri tomboli,
Vse prste naj obliže si!
In reče naj v hvaležnosti:
Kartela »bla« le par petic,
A dosti bode klobasic;
Bog še terana daj nam kaj, —
Imeli bomo pravi raj! Juhaj!!!

Se vam to ne zdi, g. urednik, prava, pristna, poštena reklama? — Na vsaki reklami je prav gotovo, da vsak berač svojo malho hvali; a jaz nisem hvalil v pričujoči reklami svoje »malhe«, ampak: »plemenito junico, ostro slamoreznico in »poštena« pujska. — Naj dodam še »zvonjenje« Zvona, obstoječe iz Eisenhuth-ove Mazurke, *)-ove »Ročice«, Preširne »Železne ceste«, ki bo še-le sedaj »tekla« (t. j. prilagodi se razmeram sedanjega časa) in »Venec« narodnih pesmi, katerega je uredil Ferluga — pa imate celo tombolo, ves program. Da bo svirala dobro znana Nabrežinska godba, Vam je že znano iz »Programa« in zdaj: dovolj poštene reklame! (Meni se vsaj zdi tako.)

Za isti dan napravila sta tudi dična »Zarja« in bistri naš »Sokol« svojo pošteno reklamo. Kaj naj porečem h temu? ¶¶

Veselica bratskega nam društva »Kolo«, je pokazala, da nas

biva toliko »kakor listja, trave«; razdelimo se torej prav lahko na tri strani. Kedor želi spremeniti »čilega« »Sokola« v njega smeem poletu v slovenski Devin k narodnemu »Plesu«, naj si »nategne perutnice« in naj zbistri si oko, da si ogleda divno naše obmorje »z brežički prijaznimi« in utrdi drage nam brate Devinske v »resnici«:

„Da je to slovenska zemlja —
Na Slovenskem dom je moj!
In „Zalego“ pa naj spremlja
Pravih „fiaskov“ mnogi broj!!!

Želè drugi obiskati »svetlo« »Zarjo«? Naj ne bo jim žal za kratko pot; saj je »Zarja« vedno pokazala, da

„Ona ljubi narod svoj,
Za-nj se v mnogi spušča boj. —
Kakor so poslali nam
Zanimivi svoj program,
Pošta bo pri „Veselici“:
Torej naj donijo kliči:
V Rojan, mali in veliki!“

Tretji, ki ste tudi radi »veselega« srea, a ob enem zdravih in čvrstih nog, pa pridite na Opčine poslušat »krepki Zvona glas«, Nabrežinsko ubrano godbo, Preširno »Železno cesto«; pokušat pridite kraški teran, ki namaže vse »uorgelce« tega sveta; letos je prav dober, saj — smo ga sami naredili — in

Če je komu za zabelo,
Srečno zberí si kartelo;
Hočeš morda tud' junico?
Še nekojo daj petico!
Zna se lahko ti zgoditi,
Da s teboj bo moral iti
Slamorezni ostri stroji.
Pridi torej dragi moj
V Opčine na tombolo,
Da ti nikdar žal ne bo!“

25. t. m. je torej dan izbire. Voščim, da si vsakdo prav in srečno izbere.

„Pojdi, kamor „sreč pelje“,
Kamor „vlečejo te želje“;
Idi rad in „dobro volje“
Tja, kjer zdi se Ti najbolje!“
Saj pokažeš nam povsod,
Da Ti drag je bratski rod!“

Tudi Vam, g. urednik in drugim vsem, ki gotovo zapravite vsak svojo »cinkvino« na izletu v Devin, želi srečno potovanje in mnogo prijetne zabave udani

A r.

Nezgoda brzovlaka Dunaj-Trst. Brzovlak z Dunaja v Trst imel je sinoči več nego 2 uri zamude, ki je ravstala vsled pomote o izmenjevanju tiru v Mariboru. Ko je brzovlak odhajal z mariborskega kolodvora proti Trstu, opazil je strojevodja, da je tir, mesto proti Trstu, obrnjen proti Koroški. Ker je bilo že prepozno, da bi ustavil vlak, predno bi prišel na koroški tir, ali da bi opozoril dotičnega uslužbenca, naj popravi pomoto, sklenil je strojevodja, da pusti vlak, dokler ga bo mogoče ustaviti, iti po koroškem tiru, a da se potem zopet povrne na kolodvor, od kjer bi, ko bo tir pravilno nastavljen, nadaljeval vožnjo proti Trstu. Ta njegov načrt pa je prekrizal uslužbenec, ki ima nalogo, da uravnava tir; zapazil je bil namreč svojo pomoto ter hotel isto popraviti s tem, da je tir hitro uravnal proti Trstu. To pa se je zgodilo prepozno, vsled česar je prvi del vlaka šel na koroški, drugi del pa na tržaški tir, kar pa je povzročilo, da sta se dva vozova na točki, kjer se oba tira ločita, oziroma spajata, prevrnila. Po sreči ni bila nobena oseba poškodovana, za kar se je zahvaliti posebno dejstvu, da se je vlak zelo počasi premikal.

Iz pred sodišča. Dež. sodišče je obsodilo večeraj 23-letnega težaka Antona Veljaka, radi prekršenja izгона in razžaljenja redarjev, na 2 mesečni srogi zapor.

Kdor zna, pa zna! Predvčeršnjem se je neki elegantno oblečeni gospod v gostilni »pri ogerskem kralju« pošteno nakosil, a ko je prišel čas, da bi plačal, dejal je mirno natakarku, da je pozabil denar kloma in da zvečer, ko pride večerjat, poplača vse skupaj: kosilo in večerjo. Natakark pa, kateremu menda ni ravno preveč ugajal ta modus procedendi finega gospoda, hotel se je pokazati zelo uslužnega in je poslal z gospodom gostilniškega posla, kateri bi imel prinesiti denar. Gospod ni imel nič proti temu, ter je najel, ko sta s poslom dospela na ulico, celó kočijo, ki ju je odpeljala v ulico Giulia do hiše šte. 11, katere hiša pa ima — dva izhoda. Neznani gospod je vstopil v vežo in dejal izvozčku in gostilniškemu poslu, naj ga počakata, ker se takoj povrne z denarjem. Odveč bi bilo dodati, da sta moža zastoj čakala elegantnega gospoda, ki jo je bil medtem popihal skozi druga vrata in da je moral gostilničar, zraven škode, ki jo je trpel, plačati še izvozčka. Vsikdar radovedna policija bi sedaj seveda rada spoznala finega kavalirja, kate-

rega bi rada tudi za nekaj časa vsprejela v svoj brezplačni hotel.

Naši zapori in — tobak! Pišejo nam: Gospod Camber opisuje te dni razmere, ki vladajo v tržaških zaporih. Ta enfant terrible za tržaško židovsko irredentarsko »camorro« biča najnovejši odlok (ki pa ni nov, ker traja že več let. Op. stavčeva) ces. kr. drž. predsedništva glede tuk. zaporov.

Piscec teh vrstic je sedel v ulici Tigor še v onem času, ko je bilo dovoljeno kaditi in zato izjavlja, da mu je bila edina tolažba za dolgo dvamesečnega preiskovalnega zapora ta, da je, ko so ga začele nadlegovati dušmorne skrbi, zapalil zavitek ter tako vsaj deloma pozabil na svoje — mučeništvo!

V eni isti sobi nas je bilo sedem nesrečnikov, ki smo bili — izveniški enega — pozneje vsi spoznani nektrivimi in smo torej dovolj trpeli z vsem tem, da nam je bilo dovoljeno — kaditi!

Skromno in menda opravičeno menenje pisca teh vrstic je, da naj bi prepoved kadenja v zaporih ne veljala na sploh, pač pa naj bi kaznovali s tako prepovedjo le tiste, ki zaslužijo tako poostrenje kazni. Zlasti pa naj bi tako hudo poostrenje ne zadevalo že one, ki so še le v preiskovalnem zaporu! Hudo poostrenje, sem rekel, kajti za strastnega kadileca je to res najhujša kazen, ako si mu hkratu in popolnoma vzel, kar mu je bilo dosedaj neobhodno užitek. Zato se popolnoma strinjamo z izvajanjem gosp. Camberja ter toplo priporočamo reformo v tem pogledu.

Metla.

Neznani samomorilec. Ivan Lovrenčič in Anton Jakopič iz Rojana, oba na delu na gradnji električne železnice Trst-Opčine, zapazila sta včeraj popoldne v gojzdu med Opčinami in Škorkljo na nekem drevesu obešenega moža, v dobi 25—30 let. O tem sta takoj obvestila policijo, ki se je podala na lice mesta in snela obešenca z drevesa. Neznani samomorilec ni imel pri sebi ničesar, po čemer bi mogli pogoditi njegovo identiteto. Po znanosti sodé, je bil mož delavskega stanu; ima črne lase in brke, črno suknjo, platnene hlače z belimi in črnimi kvadrati in obrabljene čevlje. Pri sebi je imel samo jedno škatljico žigic. Truplo so prepekljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Poskus samomora. Strup postaja menda v novjšem času najmodernejša ženska pi-jalca in bodoči financiarji bodo morali početi resno misliti na to, da primerno obdačijo ta — konsumni artikel, na kateri načina bodo dosegali nove izdatne dohodke. Včeraj je tudi neka 42-letna Marija G., ki jako dobro pozna okus vina, hotela spoznati še okus strupa in ga je v javnem vrtu nekaj popila. Mimogredeči vrtnar jo je pa še pravočasno zapazil in poskrbel, da so ženo odvedli v bolnišnico, kjer so jej oprali želodec. Glasom njene lastne izjave, se je hotela zastrupiti zato, ker se je bila naveličala življenja.

Španjke muhe razkrile poverjen-je. Neki uradnik pri neki trdki medicinskih in mirolilniških predmetov si je vsaki dan sam kubil kavo v svojem uradu. Nekaj časa sem pa je opazal, da se ga vsakikrat, ko je popil kavo, polasčajo močni nervozni napadi, ki mu trajajo po več ur in ga neznansko mučijo. Seveda si on niti mislil ni, da mu provzroča te napade čašica kave, katero popije po kosilu. Nekega dne pa je zapazil slučajno, da se na površju kave neke drobne zelé sumljivo svetlikajo; vzel je dotične drobne iz čašice in po natančnem ogledovanju je spoznal, da so to košččki zdrobljenih španjskih muh, katerih je bilo v zalogi obilo in ki se porabljajo za proizva-janje nekih obližev. Preiskoval je dlje časa, kdo izmed uslužbencev da bi si dovoljeval to neumno in nevarno šalo, ter je slednjič pogodil, da ste bili to dve uslužbenki, katerih jedna se imenuje Ersilia Colitti. Slednja je razun del v zalogi opravljala tudi iztirje-vanje računov in sicer, ker se je dozdevala silno poštena, brez vsake kontrole. Ko se je kakor zgoraj omenjeno, spoznalo, da ste bili ti dve delavki storili one šale s španjskimi muhami, bili ste takoj izpuščeni iz službe in Colitti morala je o tej priliki vrniti ves iz-tirjen denar in še nepopolne račune, ka-terih pa je manjkalo vseh skupaj za okoli 1400 kron. Te račune je bila Colitti že iz-tirjala in si pridržala denar. Včeraj zjutraj so jo spravili v zapor.

Dražbe premičnin. V petek, dne 23. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ei-vilne stvari vršile okrajne dražbe premičnin: ulica Majolica 8, hišna oprava; ulica dell'In-

dustria, konj; ulica Ferriera 25, kamenite stopnice; Barriera vecchia 12, oprema v za-logi, hišna oprava, usnje in obuvale; Sv. Križ 244, hišna oprava; ulica dell' Istituto 7, hišna oprava.

Pozor! Vozni listki za izlet »Tržaškega Sokola« v Devin dne 25. t. m. z brzim in udobnim parnikom »Zaule« prodajajo se v kavarni »Commercio«, na kar se posebno opozarja p. n. občinstvo radi tega, da si more pravočasno poskrbeti iste. Listke bodo pro-dajali tudi na parniku pred odhodom. Cena za vožnjo s parnikom v Devin in nazaj z vstopnino vred je določena na 2 kroni za osebo. Otroci plačajo polovico, a člani v so-kolski obleki so prosti. — Posebna vabila za izlet se ne bodo razpošiljala, ker je dobro-drošel vsakdo. Opozorjamo pa na plakate.

Pevska vaja. Polpisani javlja, da bo jutri, v petek dne 23. t. m., ob 8. uri zve-čer skupna vaja v telovadnici »Tržaškega Sokola«, ul. Coroneo št. 15. Pevke in peveci so naprošeni, da pridejo polnoštevilno.

Odbor pev. društva »Kolo«.

Vesti iz ostale Primorske.

× O ta kultura! Na gradnji želez-nice Trst-Poreč rabijo seveda tudi mnogo di-namita. A mesto da bi to nevarno tvarino hranili na takem mestu, da ne bi mogel ni-kdo blizu, pa hranijo dinamit v neki baraki, kamor so mogli blizu te dni tudi 4 šolski dečki in zgodila se je nesreča. Učence Ra-doša — ne veče, kaj je to — je udaril s kamenom po kapsuli, ki je seveda eksplodi-rala in dečka težko poškodovala na roki in nekoliko po glavi. Prava sreča res, da ni bilo hujšega; lahko bi bil ostal mrtev na lici me-sta. Dečka so odpeljali v tržaško bolnišnico, kjer so mu odrezali kos prsta. Morete si mi-sliti žalost ubozega očeta! Človek bi menil, da bo vsakdo čutil iskreno sočutje žnjim, seobno pa oni, ki so v prvi vrsti zakrivali nesrečo: nadzorniki del na železnici. Figo. Kdor tako misli, ta ne ve nič, ker ne pozna — kulture naših narodnih nasprotnikov.

Takoj po nesreči — dne 7. t. m. — je nesrečni Radoša hitel s poškodovanim lečkom v Poreč, da bi se drugi dan odpeljal v Trst. Žalosten in potrj je sedel v gostilni, kjer je hotel prenočiti. Tu je pristopil k njemu kon-trolor Waldmann, ki vrši višo službo na gradnji rečene železnice, in je zagrešil bru-talnost, da je še surovo opsoval nesrečnega očeta, mesto da bi ga bil tolažil po zahtevi človekoljubja. To bi mu bilo v tem večo dolžnost, ker je bilo v prvi vrsti pod-jetje krivo na dogodivši se nesreči. Kontrolor pa je začel surovo: »Cosa že nato a vu? že colpa vostra, dové sorvegliar in propri figli; že colpa vostra!« (Kaj se vam je zgo-dilo? Vaša krivda, morate nadzorovati svoje otroke! Vaša krivda!) Na to pa je ta plem-eniti sin kulture nesrečnemu možu poka-zal roge in vskliknil: »Questo ve sia« (To vam bodi!).

Radoša je ta dogodek prijavil sodni ob-lasti v Poreču. Priča pa je bil orožniški stražmojster, ki se je zgražal na postopanju tistega — omikanega kontrolorja.

Vesti iz Kranjske.

* V sled boja s stražnikom umrl. V Novem mestu je v ondotni kavarni slabo-umni Jožef Jereb pričel tako silovito razgra-jati, da je kavarnar moral poklicati stražnika. Jereb se je stražniku uprl ter je stražnika ranil na roki. Stražnik je na tepotegn silbil, ter ga ž njo usekal pod stegno in ga sunil v rebra. Jereb je vsled dobljenih poškodb umrl še isti dan.

* Gospodinjska šola e. k. kme-tijske družbe v Ljubljani. Od e. kr. kmetijske družbe kranjske smo prejeli: Meseca oktobra se otvori četrti tečaj gospo-dinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Go-jenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Fran-čiška. Zavod je v posebnem, novo zidanem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Po-ljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, za-vzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravo-slovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, katere mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teo-retično in praktično o kuhanju, šivanju (roč-nem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se isto-tako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenka, sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, raz-svetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 14 glč., ali za ves tečaj 168 glč. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in bar-vanih jopie za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov uogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne pred-pasnike. (Predpasniki za delo se tudi pre-skrbe v zavodu proti plačilu; ako ima ka-tera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.)

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinj-sko šolo, morajo:

1) dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v slučajih, vrednih posebnega ozira, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2) znati čit-tati, pisati in računati; 3) predložiti zdrav-niško spričevalo, da so zdrave; 4) predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5) zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim na-lože, ter da se bodo strogo ravnale po hiš-nem redu.

Prošnje za sprejem, katerim treba pri-ložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter ob-vezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru e. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se sprejmejo v gospodinjsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; ako pa bo v šoli prostora, spre-jemale se bodo tudi prošilke iz drugih dežel.

Vesti iz Štajerske.

— Zaupni shod štajerskih Slo-venecv. Došlo nam je danes nastopno vabilo: Vaše blagorodje!

Politične razmere štajerskih Slovencev zahtevajo nujno, da se zaupni možje zberejo na važna posvetovanja.

Podpisani deželni poslanci Vas torej uljudno vabijo, da se blagovolite udeležiti zaupnega shoda

ki se bo vršil dne 22. avgusta t. l. po-poludne ob 3. uri v dvorani »Nar. doma« v Mariboru.

Vabila se glasijo na imena. Vstop je samo proti izkazanju vabila.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Ivan Dečko, Dr. Franjo Jurtela, Mihael Lendovšek, Fran Robič, Dr. Franjo Rosina, Dr. Josip Serbec, Ivan Vošnjak, Jos. Žižkar.

— Mestni stavbeni nadzornik v Mariboru se je ujel. Po Mariboru so zidali mnogo takih stavb, da je občinstvo prišlo samo ob sebi do sklepa, da morajo pod-jetniki neko osebo na magistratu »mazati« z denarjem. Sedaj so prišle lepe reči na dan. Prišlo je na dan, da si je mestni stavbni nadzornik Rezegh dal izplačevati od tvrdk jako visoke svote in je še-le tako primerno »namazan« jim dajal mestna dela. Znal si je tako izkoristiti svojo službo, da je zase dobil od nekaterih tvrdk no 8000, 4000, 6500, 3000, 1000 kron »poboljška«. Predvčerajšnjim je ta uzorni mariborski mestni stavbni nad-zornik stal pred sodiščem in obsojen je bil na osem mesecev ječe, povrh je dobil vsakih 14 dni jeden post, za reveže v Mariboru bo moral plačati 20.500 K, za one v Litomeri-cah pa 400 kron.

Po »Slovenec«.

Razne vesti.

Pet milijard kron ali 4 tisoč milijonov premore ameriški »kralj petroleja« Rockefeller. Ta srečni (?) mož ima nad 150 mili-jonov letnih dohodkov. Kaj bi pa rekli, ko bi vam povedal, da je ta »Antikrist« nekdy pometal od jutra do večera — a?!

Dvoboj med otroci. V Zboru na Ograkem se je dogodil nastopni slučaj: 15 letni gimnazi-jalec Ljudevit Krušec je dvoril štirinajstletni Ilonki, hčeri posestnika Ivana Melisa, no, našel je tekmeča v leto dni starejem Ivanu Litki. Pred nekoliko dnevi sta se tekmeča sporekla in je Litka Krušcu dal klofuto. In ta poslednji se je pokazal pravega kavalirja, ki išče zadoščenja užaljeni časti svoji: poslal je Litki svoji priči in ga pozval na dvoboj. In res: bila sta se na pištole in je bil pet-najstletni Krušec zadet v spodnji del teleaa tako hudo, da se bori s smrtjo. Orožniki so dogodek naznanili sodišču.

Originalna prošnja. Načelnik okrajne sod-nije v Tarnobrzegu v Galiciji je dobil pred kratkim neko, po več sto kmetih podpisano

prošnjo. Kmetje prosijo, naj bi se določilo, da bi kmetijski mladeniči morali odsedevati svoje kazni v jesenskem postu ali pa v postu. Prošnja je bila podprta s tem, da v okraj-nem zaporu vedno sedi po kakih 20—40 mladih, krepkih fantov, vsled česar zaosta-jajo poljska dela. Starejši ljudje se morajo mučiti in so še v nevarnosti, da svojih pri-delkov ne spravijo pravočasno pod streho, medtem, ko se zdravi mladeniči valjajo po mehkih slamnjakih v zaporu in jedo vsak dan meso. To ni zanje nikaka kazen — pišejo prosileci —, zaprlo naj bi se jih o postu, ko ljudje pijejo in plešejo.

Brzjavna poročila.

Francosko-turški spor.
PARIZ 22. (B.) »Matin« javlja, da je radi francosko-turškega spora križar »Cas-sard« včeraj odplul k turški obali. Divizija ladij je pripravljena, da jej bo sledila.

Car in carica na vežbah.
PETROGRAD 22. (B.) Car in carica sta odšla včeraj zjutraj na velike vežbe pri Narvi in sta se potem povrnila v Peterhof. Eksploziji.

CLEVELAND (OHIO) 22. (B.) V podmorskem tunelu, ki se gradi in ki naj bi mesto preskrbeljal z vodo, se je po noči do-godila eksplozija plinov, o čemer je 5 oseb utonilo.

FRANKOBROD 22. (B.) »Frankf. Ztg.« javlja iz New-Yorka: O eksploziji o rovih »Standard Oil Company« je bilo kolikor je znano dosedaj 150 oseb poškodovanih, 300.000 barilov olja je zgorelo.

Ponesrečena ladija.
NEWYORK 22. (B.) Glasom brzjavke iz Colona je kolumbiška topnjača »La Popa« med vožnjo med Kartageno in Savanillo za-dela na suho. Sodiijo, da sta se mostvo ladije in vojaštvo, ki je bilo na krovu, rešila.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 21. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: V včerajšnji seji komisije za odškodni-no je Lousada predložil nove reklamacije iz Transwaala izgnanih Avstrijcev, o čemer je v njih imenu oporekal obdolženju, da bi se bili isti udeležili kakega kompleto. Zastopnik angleške vlade je povdarjal, da je mnogim izgnanim manjkal konsularni certifikat s po-trdilom o njih narodnosti in da je tajnik avstro-ogerske dobrotvorne družbe v Johan-nesburgu, Wolff, izjavil, da on ne more do-ločiti, da-li so reklamanti imeli kaj premoženja.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

**Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:	ZALOGA:
Via Tesa,	Piazza Rosario št. 2
vogal	(šolsko poslopje)
Via Limitanea	in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapetarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
— Moje pohištvo donese srečo. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje
za pogrebne svečanosti
ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 - Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 - Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki goli in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katekizmi v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, lesenih in kovinskih okrasov; krst iz trdega navedenih in kovinskih okrasov; vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; venec iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih poprtih in drobnih. Ceniki franco.

Konrad Jacopich

trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalnih, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franco.

„Durator.“ Podplati so zastoj, ako vsakdo imbi „Durator“ ter žnjim 3-4 tedne maže svoje podplate, kateri trajajo 5 krat več in jih voda ne obrabi. Cena jedni skatljici z navodilom vred 1 in 2 kroni. „Durator“ se prodaja v mirdilnicah, specerijskih prodajalnicah, trgovinah z usnjem in obuvalom. Kjer se ga ne vdoči, naroči naj se ga z 1 K 20 stot. franco naravnost pri glavnem zastopniku za Primorsko, Istro in Dalmacijo: J. Michalup v Trstu, ulica Rossetti št. 12.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“, Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvala vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarov. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Operater kurjih očes,

(Kalistv van specialist Giordani, ima svoj ambulatorij Via Stadion 3. I. ki je odprt od 9 predp. do 6. pop ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstranitev kurjih očes in zaraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Zaloga dalmatinskih vin

iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelirjem. Simeon Pavlinović v Trstu, Via Chiozza 11.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na de' elo in drobno franco na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Delavnica

za popraviljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovaška delavnica. Alojzij Schroeck & C. v Trstu, ulica Belvedere št. 9.

Štev. 964.

Razpis.

Pri občinskem uradu v Dekanij je razpisano mesto obč. tajnika z letno plačo 1200 kron in prostim s tanovanjem.

Prositeljem je izkazati dosedanje složbovanje, neomadeževano ponašanje v vseh obzirih in popolna zmožnost slovenskega kakor uradnega jezika, kakor tudi drugih deželnih jezikov.

Prošnje je vložiti pri podpisnem občinskem uradu najdalje do dne 15. septembra 1901.

Županstvo krajne občine v Dekanij,
dne 19. avgusta 1901.

Mahnici
župan.

Dr. Edvard Slavík

je odprl svojo

odvetniško pisarno

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstropje, (telefon št. 870.)

Uradne ure: ob delavnikih od 8 zjutraj do 4 pop. ob nedeljah „ 8 „ „ 12 „

Meseca avgusta je pisarna ob nedeljah zaprta.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk

OPČINA

— Nova lastnika ravnatelj Berrettini & Cattaneo. —
Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.

Izvrstna kuhinja || Pizensko in Kulmbaško pivo.
dobro perskrbljena vsaki čas. || Specijaliteta: Kraški teran.
KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE.
— Telefon št. 657. —

Ob nedeljah tu praznikov v lepem vremenu vozne zveze od restavracije „Central Pilsen“ na Općino. Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodita lastnika-ravnatelj osebno. Vsakojaka pojasnila daje in slučajna naročila prejmlje gospod BERRETTINI

„Nova restavracija Centrale Pilsen“, (Trst Via Torrente 10)

z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetji. o o Kegljišče. o o
Izvrstna kuhinja dobro perskrbljena vsaki čas. — Poštene cene. — Najtočnejša postrežba.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Obuvala.

Podpisani priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svoji zalogi obuvala za gospe, gospode in otroke, ki se nahajati v ulici Riborgo št. 25 in v Šklednju (Ščedna) št. 388 (na glavni cesti). Sprejema naročbe po meri in za poprave.

Bog i narod!

Peter Rehar,
čevljarski mojster.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.
priporoča

pristna bela in črna vina iz vi-pavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po
24 nč. Okolčansko in
istrsko vino po 40 nč.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo al udi brez gobe.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbljena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo počesčalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,

trgovec z manufakturnim blagom.
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govo ri Slovenski!

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarov in periskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne lorinjete vdelane v želvino kost, dalnogleđi za kopno, za po morju in gledališče.

Termometri za mrzlico, barometri in povekševalne leče po ugodnih cenah.

Sprejemajo se poprave.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da so VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedro si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo, dejati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

O C E N E:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	„ 34 „
Fino vino iz VISA	„ 34 „
Vino Opollo	„ 38 „
Belo vino iz VISA	„ 40 „

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza“.)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, modroci, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike.

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovi.

Prodajalnica jestvin.

Via Chiozza 12. — Trst.

Prodaja vsakovrstne jestvine kakor: kavo, sladkor, riž, testenine, fižol, krompir, maslo, olje kis, nadalje mlo, razne konzerve sveče, vino v buteljkah. Vsak dan svez kruh. Poštne pošiljave od 5 kg naprej po zmernih cenah. Za obilen obisk se toplo priporoča

Jožef Staré, trgovec.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropayev, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graden, Sibinj, Inomostu, Ozevec, Ljubljano, Linc, Olomouc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente: Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnemu kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati in srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi